

Marta Velíšková

Zpracovali žáci **ZŠ Kamenice nad Lipou:**

Dandová Natálie, **Doan** Duc Phuc,
Kubíšková Tereza, **Lavička** Matyáš,
Poslušná Alžběta

Narodila se 20. září 1936 ve Žďáře u Nové Včelnice jako Marta Kostková, do rodiny s velkým hospodářstvím. Měla staršího a mladšího bratra. Brzo po jejím narození začala druhá světová válka a roku 1942 začala chodit do školy. Zde strávila 9 let. Během války chodila pro úlohy. Po studiu základní školy začala chodit na zimní zemědělskou školu. Tam strávila dvě zimy.

Mládí strávila na statku, musela dělat spoustu práce. Nelenila často. A když už to volno měla, netrávila ho sama. Chodila do kina s přáteli nebo tančila u muziky každou neděli. I přes složité časy uměla její maminka dobře vařit z mála. Přestože ji bratří zlobili, měla je moc ráda.

Svého manžela Jiřího potkala u muziky v Nové Včelnici a nakonec si ho 19. listopadu 1955 vzala. Svatba byla veliká, přijelo nad 40 hostů. Pekly se husy, přijel i její bratr z vojny. Slavilo se pozdě do noci. Takto veliká svatba byla v té době pro mnoho lidí nedosažitelné přání. Po svatbě se přestěhovala na mlýn u rybníka Kalich. Zde bydlela s manželem a tchánem. Na mlýně potřebovali ruku hospodyně a Marta zde byla velmi vítaná. V listopadu 1956 se narodil jejich první syn Jiří.

V létě roku 1961 přijel na jejich mlýn vůz pro obilí, bez jejich vědomí bylo pošpiněné od DDT. 26. července si pro manžela přijela policie, zatkli ho za přidání jedovaté látky do mouky, to však neudělal. Odvezli ho do vazby v Českých Budějovicích, tam strávil půl roku. Ta stála rodinu celkem 20 000 Kčs. Nakonec ho odsoudili k trestu a doma nebyl celkem dva roky, vrátil se tedy roku 1963. Z Budějovic ho přemístili do dolů v Příbrami, tam naštěstí potkal známého, který tam dělal dozorce. Ten přes svou matku poslal paní Velíškové zprávu o jejím manželovi. Po měsíci v dolech ho přemístili do vazby na Pankrác. Zde získal zkušenosti ze zednictví. Ty předal svým synům, kteří toho využili v dospělosti.

Zatýkání a sledování nepohodlných lidí byly prostředky manipulace s občany minulého režimu. Ukazovali tím způsoby jak nakládali s lidmi, který stát neměl rád. Zastrasování a diskreditace byl i způsob jak donutily rolníky k přesunutí do JZD. Stát chtěl, aby Velíškovi pracovali v družstvu, proto na mlýn poslali cizího mlynáře, aby si mlýn převzal. Ten ale nabídku odmítl, když osobně mlýn navštívil. Tohle se stalo, když byla na mlýně paní Velíšková sama.

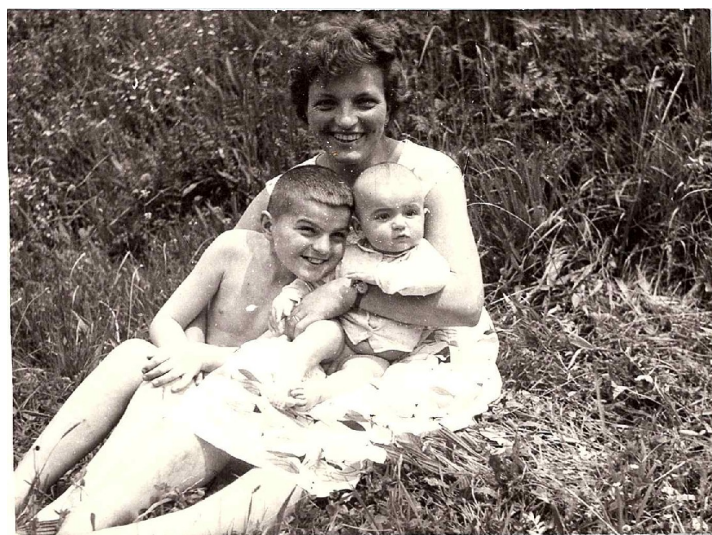
Během doby, co její manžel byl ve vězení, přišla rodina o svůj hlavní příjem. Jediný příjem rodiny byl tchánův důchod. A tak začala Marta pracovat na pile, tam jí ale brzo vyhodili protože ji obvinili z toho, že tam pracovala „na černo“. Hledala dál, zasílala zprávy různým fabrikám, ty však zůstaly nezodpovězené. Posléze našla

práci v restauraci Na Růžku. Pomáhala zde v kuchyni. Také dělala svačínářku na stavbě kulturního domu. Na tuto šanci výdělků vzpomíná s vděkem.

Po návratu manžela se jejich život začal zklidňovat. Marta porodila druhého syna Zdeňka v listopadu 1964. Po mateřské dovolené začala pracovat jako dělnice v bednárně u Houserů. Odešla do důchodu ve věku 54 let.

Listopad 1989, Václavské náměstí. Zdeněk zde poznává svou budoucí manželku. Pan Velíšek se jel podívat na dění v Praze. Zrovna bylo po zabíjačce. Syna na kolejích nenašel, tudíž jitrnice rozdál spolužákům. Ti z nadílky měli obrovskou radost.

Dnes žije paní Velíšková na mlýně s pejskem a slepičkami. Mlýnské kolo tam už dnes není, obilí už nemelou. O prázdninách sem jezdí rodina, synové, snachy, vnukové i pravnuci. Její manžel zemřel roku 2008. V létě se koupou v Kalichu. Paní Velíšková jezdí ve volném čase na kole s kamarádkou či se stará o zahrádku. I přes těžký život a ztrátu manžela před několika lety žije Marta spokojený život.

Marta Velíšková se svými syny
(1965)

Svatební fotografie
(1955)